

CESKA REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce: **M. J.**, státní příslušnost Pákistánská islámská republika, t.č. bytem Hněvkovského 1379/8, Praha 4 - Chodov, zastoupeného JUDr. Athanassios Pantazopoulos, advokátem se sídlem Slavíkova 19, Praha 2 – Vinohrady, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.11.2010 č.j. OAM-1-371/VL-10-LE18-2007, o **udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného **se** pro vady řízení **zrušuje** v části, již žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 14a a ustanovení § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).

II. V části, již nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13 a § 14 téhož zákona, **se** žaloba **zamítá**.

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení **ve výši 13.200,- Kč k rukám JUDr. Athanassiose Pantazopoulou**, advokáta se sídlem Slavíkova 19, Praha 2, do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

III. Česká republika **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 18.11.2010 č.j. OAM-1-371/VL-10-LE18-2007 žalované Ministerstvo vnitra České republiky (dále jen ČR) rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13 a § 14, § 14a, § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný správní orgán za objasněno, že žalobce uvedl jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany obavy z uvěznění a strach o vlastní život v důsledku své politické angažovanosti. Nebezpečí v Pakistánu mu hrozí ze strany vlády a nemohl se tam svobodně vyjadřovat, chybí tam demokracie. Žalovaný dospěl po provedeném správním řízení k závěru, že žalobce ve své vlasti nebyl pronásledován z důvodu uvedených v ust. § 12 písm. a) a § 12 písm. b) zákona o azylu. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný poukázal na závažné nesrovnalosti ve výpovědích žalobce, v důsledku čehož působí vylíčený příběh žalobcem značně nevěrohodně. V případě žalobce nebyly shledány důvody pro udělení mezinárodní ochrany ani podle § 13 a § 14 zákona o azylu. Žalovaný neudělil žalobci ani tzv. doplňkovou ochranu ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu, přičemž vycházel z jeho výpovědi a z informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na území Pakistánské islámské republiky.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které namítal, že jeho tvrzení uváděná při jednotlivých pohovorech se zakládají na pravdě a že ze strany žalovaného došlo k hrubému podcenění situace v zemi původu žalobce, zvláště s ohledem na události za rok 2010, které žalovaný nezohlednil. Jestliže žalovaný uvedl, že Pakistánská islámská republika je sice do jisté míry problematická avšak nicméně oblast, ze které pochází žalobce, je oblastí, kde neprobíhá přímý ozbrojený konflikt, v důsledku čehož žalovaný nespátřuje v návratu žalobce do země původu žádné nebezpečí, pak žalobce oponoval v žalobě tím, že pochází z oblasti Paňdžáb, správní jednotky Jehlum. Ta se nachází v blízkosti hranic s Paštunskou kmenovou oblastí, pro kterou platí specifické zákonitosti ve správě a soudnictví, a která je neustále ohniskem otevřených ozbrojených konfliktů. Protože Pakistán není zemí stabilní a demokratickou, došlo by v případě návratu žalobce do této země k porušení mezinárodních závazků České republiky, zejména čl. 3 a čl. 6 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z těchto důvodů se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě navrhoval její zamítnutí jako nedůvodné. Žalovaný především popíral oprávněnost námitek týkajících uváděných žalobcem v jeho žalobě, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil svým rozhodnutím zákon o azylu, resp. správní řád. Skutečnost, že ve zprávách o zemi původu jsou citovány příklady porušování lidských práv v souvislosti s uplatňováním politických práv a svobod ještě samo o sobě dle názoru žalovaného neznamena pronásledování žalobce z azylově relevantních důvodů. Navrhoval proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 18.11.2010 č.j. OAM-1-371/VL-10-LE18-2007, jakož i z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s. ř. s. a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s. ř. s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobce v žádosti ze dne 28.4.2007 sepsanou formou pohovoru odpověděl na otázku, z jakých důvodů opustil svou vlast to, že v roce 1997 odjel z Pakistánu na Ukrajinu, kde chtěl studovat a kde dva roky podnikal. Tam začal mít problémy s ukrajinskou mafii, která po něm požadovala peníze a vyhrožovala mu. Tyto vyhrůžky byly opakované a žalobce z nich měl strach. Do Pakistánu se však vrátit ještě nechtěl, a proto v roce 2001 odjel z Ukrajiny do České republiky a tady žil asi jeden rok. Požádal o azyl, avšak žádost poté vzal zpět a v roce 2002 se vrátil do Pakistánu. V roce 2003 se stal členem strany Muslim league. Začal pracovat jako reportér s novinách Sahafat. Jeho články směřovaly proti pakistánské vládě, která podporovala korupci a likvidovala opoziční lídry. Během komunálních voleb v Pakistánu v roce 2003 policisté zapálili velkou tržnici a oficiální vládní orgány obvinily ze žhářství členy opozičních stran, zejména stranu Muslim league. Žalobcovo jméno figurovalo dokonce na seznamu lidí obviněných ze zapálení tržnice. Vzal si advokáta, ten se za něj zaručil, nebyl sice zatčen policií a v roce 2004 s ním proběhl soud. Žalobce byl zproštěn obvinění za žhářství. Dne 17.2.2007 na rozkaz primátora města byl zabit jeden člen jejich opoziční strany Muslim league, který měl údajně střílet na policisty a ti ho zabili. Žalobce se účastnil demonstrace na protest proti vládní moci, zadržen nebyl, ale policisté jej třikrát hledali doma. Protože se bál uvěznění a byl ohrožen jeho život, odcestoval na Ukrajinu, kde od roku 2005 žije jeho rodina. V dubnu 2007 se rozhodl odjet z Ukrajiny do České republiky. Do vlastnoručně psaného prohlášení žalobce uvedl, že má kontakty se skupinou „Nadáz“, která funguje v rámci politické strany Muslimská liga Pakistánu. Vláda Pakistánu a pakistánský prezident jsou proti, proto nemůže veřejně projevít svůj názor. Žádá o politický azyl v Čechách, neboť v Pakistánu není možné se vyjadřovat o věcech veřejných, zatímco on chce svobodnou společnost a demokracii, což je krédem skupiny „Nadáz“. Z obsahu správního spisu žalovaného vyplývá, že s žalobcem byl proveden pohovor k důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 9.5.2007 a další doplňkové pohovory dne 16.5.2007, 2.7.2010 a 4.8.2010. Obsah těchto pohovorů je obsažen podrobně

v odůvodnění žalovaného a ze skutečností při těchto pohovorech uváděných žalobcem lze přisvědčit závěru žalovaného (a to i s porovnáním s výpověďmi žalobce v předchozím azylovém řízení), že žalobce měnil svá tvrzení co se týče jeho údajných obvinění ohledně účasti na demonstracích a obvinění z trestných činů i časových údajů, kdy k nim mělo dojít. Nejednoznačné byly také jeho výpovědi týkající se opuštění země původu a důvodů proč tak učinil. Lze tedy souhlasit se závěrem žalovaného, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany žalobci, nebyly prokázány důvody taxativně uvedené v ust. § 12 zákona o azylu, jakož i důvody uvedené v § 13 téhož zákona, resp. důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle ust. § 14 citovaného zákona. K jinému závěru ovšem dospěl krajský soud pokud jde o hodnocení žalobní námitky žalobce týkající se závěru žalovaného o tom, že „Pákistánu islámská republika je zemí, která je sice do jisté míry problematická nicméně oblast, ze které žalobce pochází, je oblastí, kde přímý ozbrojený konflikt neprobíhá a jinými slovy, že žalovaný nespátřuje v návratu žalobce do země jeho státního občanství žádné nebezpečí, kterému by mohl být vystaven“. Žalobce v žalobě naopak tvrdil, že v případě nutnosti návratu do země původu by jednoznačně došlo k porušení mezinárodních závazků, kterými je Česká republika vázána.

Z obsahu odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného krajský soud zjistil, že při posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu z hlediska ust. § 14a zákona o azylu vycházel žalovaný z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na území Pákistánské islámské republiky, konkrétně z informací České tiskové kanceláře „Země světa“-volby do národního shromáždění od roku 1988, Vývoj od roku 2000, Organizace a různé politické strany, Hnutí a organizace. Žalovaný použil dále informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č.j. 125393/2003-LP ze dne 23.7.2003, č.j. 107471/2006-LP ze dne 2.3.2006, č.j. 132885/2004-LP ze dne 23.9.2004, ze Zpráv o zemi Ministerstva vnitra Velké Británie z dubna 2004 a ze dne 18.1.2010 a ze Zpráv o dodržování lidských práv za rok 2009 Ministerstva zahraničí USA ze dne 11.3.2010. Vycházeje z těchto informací uvádí v odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný závěr, že „žadatel neuvedl žádné informace a ani správní orgán nezjistil takové informace, které by nasvědčovaly tomu, že mu ve vlasti hrozí nebezpečí vážné újmy uložením nebo vykonáním trestu smrti“. Dále správní orgán v odůvodnění uvádí, že jsou v případě žalobce obavy ze zatčení zcela nepodložené, kdy žalobce poukazoval na články o vraždách ze strany policie a na nebezpečí, které by mu v případě zatčení hrozilo. Jelikož žalobce opustil Pákistán legálně na vlastní cestovní doklad, je zřejmé, že by ve své vlasti nebyl trestně stíhán. Dále žalovaný poukázal na to, že Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2009 MZ USA uvádí, že předseda vlády 15.3. vyhlásil konec uplatňování § 144 trestního řádu v celé zemi a propuštění všech politických vězňů. Informace MV Velké Británie z roku 2010 uvádí, že nedochází k výsledkům Pákistánců vracejících se do země. Konečně žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí poukázal na to, že v současné době v Pákistánu neprobíhá ozbrojený konflikt, v jehož rámci by mohlo k vážnému ohrožení života nebo lidské důstojnosti osoby žadatele.

Nad rámec žalovaným použitých informací o zemi původu žalobce provedl krajský soud důkaz zprávou Ministerstva zahraniční USA ze dne 8.4.2011 o dodržování lidských práv za rok 2010 a informacemi Human Rights Watch z ledna 2011. Z těchto informací soud mimo jiné zjistil, že mezi hlavní problémy v oblasti lidských práv v Pakistánu za uvedené období patřilo mimosoudní zabíjení, mizení osob a mučení. Vláda zahájila vyšetřování internetového videa, které ukazovalo muže ve vojenských uniformách v okamžicích, kdy se zjevně dopouštěli mimosoudního zabíjení, avšak neschopnost věrohodně vyšetřit obvinění, přijmout disciplinární opatření nebo povolat pachatele k odpovědnosti a důsledně potrestat osoby odpovědné za porušování lidských práv dále posílila kulturu beztrestnosti. Zpráva MZ USA uvádí dále, že se vyskytovaly různé zprávy, že se vláda nebo její agenti dopouštěli svévolného nebo nezákonného zabítí. Politicky motivované zabíjení a násilí ze strany společnosti, včetně případu zabití rozduřeným davem i nadále pokračovalo. Některé případy zabití osob obviněných z trestných činů byly údajně výsledky mimořádně krutého týrání v době oficiální vazby. Zvýšil se počet osob zemřelých po střetech s policií. Zdlouhavý průběh soudních procesů a neschopnost přijmout disciplinární opatření a důsledně potrestat osoby odpovědné za porušování lidských posílily dále kulturu beztrestnosti. Konkrétní případy pak citovaná zpráva výslovně uvádí s datem událostí. Zpráva pojednává o tom, že docházelo k politicky motivovanému mizení osob takřka ve všech oblastech země, o často mimořádně ubohých podmínkách ve věznicích, kde mimo jiné skupiny na ochranu lidských práv shledávaly jako obecný problém sexuální zneužívání, mučení a prodlužování vazby. Nevyhovující strava a lékařská péče ve věznicích měla za následek chronické zdravotní problémy a podvýživu. Svévolné zatčení nebo vazbu zákon zakazuje, avšak tento zákaz ne vždy byl úřady dodržován. Zpráva také obsahuje pasáže o politických věznicích a osobách zadržovaných z politických důvodů, o svévolném zasahování do soukromého a rodinného života, porušení nedotknutelnosti obydlí, nebo porušení listovního tajemství, o použití nepřiměřené síly, porušení práv při vnitřních konfliktech, o míře respektování lidských svobod, jako je svoboda projevu a tisku, svoboda pokojného shromažďování a spolčování, avšak tyto a další pasáže zůstaly nepřeloženy.

Při porovnání odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného se shora citovanými výňatky Zprávy o dodržování lidských práv Pakistánu za rok 2010 vydané MZ USA dne 8.4.2011 dospěl krajský soud k závěru, že napadené rozhodnutí trpí vadou řízení spočívající v nedostatku důvodů tohoto rozhodnutí pokud jde o jeho odůvodnění neudělení doplňkové mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 14, § 14a odst. 1,2 zákona o azylu. Odůvodnění totiž postrádá zhodnocení žalobcovy situace v případě jeho nuceného návratu do země původu Pakistánské islámské republiky. Konkrétně z hlediska vážného možného ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí tak, jak je má na mysli ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu definující pojem tzv. vážné újmy. Nutno k tomu podotknout, že obdobné poměry popisuje rovněž i Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2009 MZ USA ze dne 11.3.2010, kterou žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí mimo jiné rovněž uvádí jako zdroj informací o zemi původu žalobce.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud proto podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil a věc mu podle ust. § 78 odst. 4

s.ř.s. vrátil k dalšímu řízení. Žalovaného zavázal, aby vydal nové rozhodnutí a v něm při posouzení aktuální poměrů v zemi původu žalobce zhodnotil možnost doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu.

Ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27.9.2012 č.j. 4Azs 17/2012-29 rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud poukázal na judikaturní závěry, podle kterých je výrok o neudělení doplňkové ochrany oddělitelný a způsobilý samostatného přezkumu, přičemž je vždy třeba zohlednit aktuální situaci v zemi původu žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Jestliže krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného ob stojí ve vztahu k výroku o neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu, neboť nebyly prokázány důvody taxativně uvedené v ust. § 12 zákona o azylu, jakož i důvody uvedené v ust. § 13 a § 14 téhož zákona, avšak neobstojí pro nedostatek důvodů ve vztahu k výroku o neudělení doplňkové ochrany žalobci podle ust. § 14a odst. 1, 2 zákona o azylu, měl rozhodnutí žalovaného zrušit pouze ve výroku o neudělení doplňkové ochrany a ve zbývající části měl žalobu zamítnout.

Pokud jde o otázku možnosti udělení doplňkové ochrany žalobci, v tomto směru Nejvyšší správní soud v odůvodnění svého rozsudku uvedl, že žalovaný možnost udělení doplňkové ochrany žalobci srozumitelně odůvodnil a podložil opatřenými informacemi o zemi původu žalobce. Žalovaný taktéž zhodnotil situaci žalobce pro případ jeho nuceného návratu do země původu. Učinil však tak na základě neúplně zjištěného skutkového stavu věci, když neměl k dispozici zprávy o stavu dodržování lidských práv v Pakistánu za rok 2010, např. Ministerstva zahraničí USA ze dne 8.4.2011, Human Rights Watch z ledna 2011, které si opatřil krajský soud, přičemž tyto zprávy mohou měnit náhled posuzujících orgánů na situaci žalobce v případě jeho nuceného návratu do země původu. Podle Nejvyššího správního soudu lze připustit, že některá rozporná tvrzení žalobce týkající se časových údajů nebo popisu jednání, z něhož byl obviněn a jež uvedl v průběhu správního řízení, mohou do jisté míry zpochybňovat jeho věrohodnost, jak na to poukázal žalovaný i krajský soud. Tyto nepřesnosti ve výpovědích žalobce však nejsou natolik podstatné a závažné, aby zásadně vyvracely věrohodnost azylového příběhu žalobce a převážnou většinu těchto nepřesností lze vysvětlit časovým odstupem od doby, kdy žalobcem popisované skutečnosti nastaly do doby konání pohovorů před orgány žalovaného, jakož i časovým odstupem několika let mezi jednotlivými pohovory. Podstatné ovšem je, že žalobce byl v zemi původu členem politické strany, a že působil jako novinář a že v důsledku této politické orientace a profesního zaměření měl problémy a konflikty se státními orgány, pro které byl dokonce trestně obviněn či stíhán. Jestliže žalovaný i krajský soud dospěly k tomu, že tyto problémy nedosahovaly intenzity pronásledování taxativně vymezeného ust. § 12 zákona o azylu, pak zůstalo otázkou, zda nejde o důvody opravňující udělení doplňkové ochrany. S přihlédnutím k nejaktuálnějším zprávám o zemi původu žalobce vyslovil Nejvyšší správní soud názor, že celkový stav dodržování lidských práv v zemi původu žalobce je velmi neutěšený, že státní moc není způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů na celém území, přičemž nelze vyloučit, že za situace, kdy žalobce před opuštěním země původu měl konflikty s orgány činnými v trestním řízení, mu taková vážná újma hrozí v případě

návratu do vlasti. Nejvyšší správní soud je proto přesvědčen, že za tohoto stavu je třeba, aby žalovaný znovu vyhodnotil situaci žalobce ve světle zpráv o zemi původu opatřených krajským soudem, event. dalších aktuálních zpráv o této zemi, které si žalovaný opatří. S ohledem na situaci v zemi původu žalobce nelze vyloučit, že mu může hrozit nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. U žalobce nelze vyloučit jeho případné trestní stíhání či uvěznění, kdy by s ohledem na obsah zpráv o stavu dodržování lidských práv v zemi jeho původu mohlo dojít k nežádoucím a velmi tíživým důsledkům pro sféru jeho základní osobních práv. Nelze také vyloučit, že hrozba trestního stíhání či přímo již uvěznění v případě žalobce nadále trvá. Nejvyšší správní soud uzavřel, že krajský soud nepochybil pokud ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud však řízení zatížil vadou, když rozhodnutí žalovaného zrušil v celém rozsahu, ačkoliv z odůvodnění rozsudku je zřejmé, že vady pro zrušení shledal pouze v části týkající se doplňkové ochrany. Nejvyšší správní soud proto zavázal krajský soud, aby napadené rozhodnutí žalovaného zrušil jen ve vztahu k výroku o neudělení doplňkové ochrany a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení, přičemž ve vztahu k výrokům o neudělení azylu podle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu žalobu zamítl.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud, jsa vázán podle ust. § 110 odst. 4 s.ř.s. právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem, rozhodnutí žalovaného ve výroku o neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a a § 14b zrušil a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení. Ve zbývajících částech výroku napadeného rozhodnutí pak žalobu jako nedůvodnou zamítl (ust. § 78 s.ř.s.).

Krajský soud přitom v této věci rozhodl bez nařízení jednání poté, co bylo jeho předchozí rozhodnutí zrušeno Nejvyšším správním soudem, v jehož rozsudku byly plně vyřešeny pro věc rozhodné otázky a krajskému soudu, vázanému právním názorem Nejvyššího správního soudu po zrušení jeho původního rozhodnutí, nezbyl žádný prostor pro vlastní uvážení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5Afs 112/2008-129).

V souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. byl žalovaný zavázán zaplatit žalobci náklady řízení spočívající v nákladech jeho právního zastoupení advokátem v rozsahu čtyř úkonů právní pomoci po 2.100,- Kč, čtyř režijních paušálů po 300,- Kč a v náhradě za ztrátu času ve výši 1.400,- Kč souladu s ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění. Připočtením 20% daně z přidané hodnoty ve výši 2.200,- Kč činí celkem náklady právního zastoupení žalobce 13.200,- Kč.

České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které ze zákona hradí stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 23. listopadu 2012

**JUDr. Petr Indráček
Samosoudce**